

Архивски број: 08-427/1
13-05-2025 година

Постапувајќи по претставката бр. 08-638/1 од 25.09.2024 година, поднесена од Здружение на граѓани за промоција, издавање, иницијативи и меѓународна соработка ДЕЛО Скопје против

за сторена дискриминација врз основа на етничка припадност во областа на јавно информирање и медиуми, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација (во натамошниот текст: Комисијата) врз основа на член 27 став 1 од Законот за спречување и заштита од дискриминација („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 258/2020), го донесе следното:

МИСЛЕЊЕ

СЕ УТВРДУВА поттикнување на интерсекциска дискриминација врз основ на национална и етничка припадност и пол сторено од страна на од областа на јавно информирање и медиуми кон Бугарки, но и кон граѓанки на Република Северна Македонија со бугарско национално самосознание.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за спречување и заштита од дискриминација на ден 25.09.2024 година е доставена претставка бр. 08-638/1 од страна на Здружението на граѓани за промоција, издавање, иницијативи и меѓународна соработка ДЕЛО Скопје. Во претставката подносителот тврди дека е сторена дискриминација врз основ на потекло, национална и етничка припадност во областа на јавно информирање и медиуми врз граѓани на Р. С. Македонија со бугарско национално самосознание од страна на преку направена објава од негов личен профил на социјалната мрежа „FACEBOOK“.

Имено, на ден 16.09.2024 година, на својот профил на социјалната мрежа „FACEBOOK“, објавил објава „(post)“ со содржина „Даштерјата ште прими две червени.“ во прилог на наслов од објавена вест на интернет портали „Бугарскиот амбасадор Радуков одбил да ја прими протестната нота од МНР“. Наведено е дека таквата објава има 86 реакции -- допаѓања, 10 коментари и 1 споделување. Подносителот наведува дека именуваниот со таквата објава на социјалната мрежа „има за цел да навреди, да изврши вознемирување на вулгарен начин, врз основа на потекло, национална и етничка припадност кон амбасадорот на Република Бугарија во Р. С. Македонија, кон неговата ќерка или ќерки доколку има и кон сите бугарски жени користејќи комунистичко Југословенска реторика за наводно плаќање на проститутки. Со наведената објава (post) на социјалната мрежа-FACEBOOK пријавениот шири омраза, вознемирува и навредува, употребувајќи говор на омраза кон претставниците на бугарскиот народ, македонските бугари, бугарските жени и женскиот пол

генерално, со што поттикнува омраза, раздор, нетрпеливост со што повикува на дискриминација согласно член 9 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, вршии вознемирување согласно член 10 став (1) од Законот за спречување и заштита од дискриминација, врз основа на потекло, национална и етничка припадност конкретно кон граѓаните на Р.С.Македонија со бугарско национално самосознание со повреда на нивното достоинство, така што истиот ги дерогирал одредбите за заштита на основните човекови права и слободи загарантирани со Уставот на Р.С.Македонија, меѓународните правни акти ратификувани од Собранието на Р.С.Македонија.“. Подносителот наведува и дека „именуваниот, врши повторена дискриминација согласно член 4 точка 11 од Законот за спречување и заштита од дискриминација врз граѓаните со бугарско самосознание, имајќи во предвид дека на ден 31.05.2024 година е поднесена претставка против, до Комисијата за спречување и заштита од дискриминација поради истите законски ОСНОВИ.“. Следствено, подносителот Здружението ДЕЛО Скопје и предлага на Комисијата да донесе мислење, со кое се утврдува вознемирување, врз основа на потекло, национална и етничка припадност, со препорака лицето, во иднина да не објавува навредливи содржини кои повикуваат и поттикнуваат дискриминација, односно вознемирување, јавно да се извини на својот профил на социјалната мрежа-FACEBOOK за навредливата содржина и истата да ја отстрани.

Кон претставката е наведена и интернет врската од спорната објава:
https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=3445211825781016&id=100008766976583&rdid=7ZFOnTbqGUsUJDPI, како и „принт скрин“ од истата.

Комисијата уредно преку пошта достави Барање бр. 08-638/2 на 05.11.2024 година, до, со цел согласно член 24 став 7 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, истиот да се изјасни за наводите содржани во претставката. Именуваните, во предвидениот рок не се изјасни по однос на наводите во претставката.

Дискриминација согласно член 6 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, претставува секое разликување, исклучување, ограничување или давање првенство што се заснова на дискриминаторска основа, со сторување или несторување, што имаат за цел или резултат спречување, ограничување, признавање, уживање или остварување на правата и слободите на одредено лице или група на еднаква основа со други.

Во смисла на член 5 од истиот закон, се забранува секоја дискриминација врз основа на раса, боја на кожа, потекло национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, образование, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа.

Согласно член 4 став 1 точка 13 од наведениот закон, интерсекциска дискриминација е секоја дискриминација врз две или повеќе дискриминаторски основи што се истовремено и неразделно поврзани.

Во согласност со член 9 од законот, повикување, поттикнување и инструкција за дискриминација е секоја активност со која посредно или непосредно се повикува, охрабрува, дава упатства или поттикнува да се изврши дискриминација врз дискриминаторска основа.

Согласно член 13 од законот, како потежок облик на дискриминација, во смисла на овој закон, се смета повеќекратна дискриминација, интерсекциска дискриминација, повторена дискриминација и продолжена дискриминација.

Комисијата ценејќи ги наводите во претставката, како и содржината на објавата утврди _____ сторил поттикнување на интерсекциска дискриминација врз основа на национална и етничка припадност и пол, како потежок облик на дискриминација.

Анализирајќи ја содржината на објавата, Комисијата утврди дека истата е направена во контекст на одредени актуелни настани и случувања во период околу објавувањето на содржината, на начин што со користењето на таков наратив „две червени“ се поттикнува интерсекциска дискриминација врз основа на национална и етничка припадност и пол кон Бугарки и граѓанки на Република Северна Македонија со бугарско национално самосознание.

Согласно горенаведеното, Комисијата одлучи како и во диспозитивот на мислењето.

Врз основа на донесеното мислење, Комисијата во согласност со член 27 став 2 од Законот за спречување и заштита од дискриминација, ја дава следната:

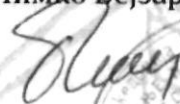
ПРЕПОРАКА

1. СЕ ПРЕПОРАЧУВА на _____ о рок од 30 дена од денот на добивањето на ова мислење да ја избрише спорната објавена содржина од неговиот личен профил на социјалната мрежа „FACEBOOK“ и за истото да ја извести Комисијата.

2. СЕ ПРЕПОРАЧУВА на јавно да се извини на лицата од диспозитивот на ова мислење со објава од неговиот личен профил на социјалната мрежа „FACEBOOK“ и за истото да ја извести Комисијата, како и во иднина да се воздржи од вакви објави во јавните медиуми, односно интернет портали и социјални мрежи.

НАПОМЕНА: Комисијата го следи извршувањето на мислењата и препораките за конкретните случаи на дискриминација, сè до нивното исполнување. Доколку субјектите кон кои е упатена препораката не постапат по истата, Комисијата има законска надлежност да поднесе барање за покренување на прекршочна постапка пред надлежниот суд за прекршоци, согласно член 27, став 4 од Законот за спречување и заштита од дискриминација.

Комисија за спречување и заштита
од дискриминација,
Претседател,
Лимко Бејзароски

Доставено до:

- 1.
2. Здружение на граѓани за промоција, издавање, иницијативи и меѓународна соработка ДЕЛО Скопје, бул. 12-та Македонска Бригада бр. 79А, Скопје
3. Архива на Комисијата